

BSERWATOR ŚWIĘTOKRZYSKI

**WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE**

**BIULETYN REGIONALNEGO OŚRODKA
POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Nr 2/2017

Nowi specjaliści pracy socjalnej I-go stopnia

Na zdjęciu od prawej: Adam Jarubas - Marszałek Województwa Świętokrzyskiego, Przewodniczący Sejmiku - Arkadiusz Bąk wraz z członkami Komisji Egzaminacyjnej oraz pracownikami socjalnymi.

Regionalna Komisja Egzaminacyjna ds. specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny powołana przy Marszałku Województwa przeprowadziła w lipcu i wrześniu br. egzaminy w zakresie nadania specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny.

Pracownicy socjalni skorzystali z oferty edukacyjnej Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Kielcach w ramach której podnieśli swoje kwalifikacje uczestnicząc w projekcie pn.: Profesjonalny Pracownik Socjalny sfinansowany ze środków POWER.

Projekt skierowany był do 250 pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej zatrudnionych na stanowiskach m.in.: pracownik/starszy pracownik socjalny, specjalista/starszy specjalista pracy socjalnej, główny specjalista, aspirant pracy socjalnej w regionach:

- świętokrzyskim - 30 osób,
- małopolskim - 80 osób,
- podkarpackim - 80 osób,
- lubelskim - 60 osób.

W pierwszej turze egzaminacyjnej łącznie do egzaminu przystąpiło 98 osób. Wszyscy pracownicy socjalni egzamin zdali pozytywnie. 31 osób otrzymało wyróżnienia. Dyplomy i ufundowane przez Mar-

Uroczyste wręczenie dyplomów

Na zdjęciu: Barbara Jakacka-Green – wystąpienie na Sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Prezydium Sejmiku: Przewodniczący Sejmiku - Arkadiusz Bąk, Wiceprzewodniczący Sejmiku - Tadeusz Kowalczyk i Andrzej Pruś.

szka nagrody wraz z gadżetami realizatora projektu - ZDZ zostały wręczone podczas Sesji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

„Przez lata rozwoju, wprowadzania nowych, skutecznych form pracy socjalnej dokonaliśmy rzeczy bardzo ważnej: zmieniliśmy optykę postrzegania pracy socjalnej. Zdobyte dyplomy uprawniają Was do profesjonalnych działań pomocowych, a nabyte umiejętności dają solidne podstawy do dalszej profesjonalnej pracy. Wasza ciężka praca i trud włożony w naukę znacznie procentować. Każdemu z Was życzę licznych sukcesów w życiu prywatnym i zawodowym. Jestem pewna, że w swej pracy pozostawicie część siebie” - mówiła Barbara Jakacka - Green Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. Wręczenia dyplomów dokonali: Przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego – Arkadiusz Bąk, Marszałek Województwa – Adam Jarubas, Przewodnicząca RKE - prof. dr hab. Elżbieta Trafiałek, Sekretarz Komisji - Małgorzata Tarczyńska, Członkowie Komisji – dr Andrzej Kościółek, Andrzej Smulczyński.

Uroczyste wręczenie dyplomów

PLEBISCYT „ŚWIĘTOKRZYSKI ANIOŁ DOBROCI” 2017

Na zdjęciu: Piotr Żołądek - członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego wraz z laureatami plebiscytu: Małgorzatą Żugaj oraz Barbarą Zbylut.

Już po raz trzynasty w Teatrze im. S. Żeromskiego w Kielcach zostały wręczone wyróżnienia i statuetki w finale Plebiscytu „Świętokrzyski Anioł Dobroci”.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego doceniając ogrom pracy i zaangażowania wyróżnia, nagradza i skupia szczególną uwagę na pracownikach instytucji pomocy i integracji społecznej działających na rzecz rodzin i osób z trudnościami, niezaradnych życiowo, z niepełnosprawnościami, starszych, bezdomnych.

Plebiscyt „Świętokrzyskiego Anioła Dobroci” jest jedyną tego typu inicjatywą o charakterze regionalnym - wpisal się w architekturę najważniejszych wydarzeń regionu. Stanowi swoistą zachętę, drogowskaz dla osób, instytucji oraz organizacji działających w obszarze pomocy i integracji społecznej do podejmowania rozległych, innowacyjnych przedsięwzięć.

Statuetka „Anioła Dobroci” stanowi symbol altruistycznej i bezinteresownej postawy oraz nieschematycznych działań. Chcemy prezentować dokonania tych, którzy swym dobrem, miłością wspierają i niosą pomoc.

W roku bieżącym w kategorii indywidualnej Statuetką została uhonorowana Pani **Małgorzata Żugaj** - współzałożyciel Stowarzyszenia Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Integracja” w Połańcu.

Wyróżnienie w kategorii zespołowej przyznane zostało **Warsztatom Terapii Zajęciowej działającym przy Towarzystwie Wspierania Rozwoju Powiatu „Wszechnica Konecka” w Końskich.**

Po zakończeniu części oficjalnej uczestnicy uroczystości mogli obejrzeć spektakl teatralny pt.: „Wszyscy chcą żyć” w reżyserii Dawida Żłobińskiego.

Na zdjęciu: Uczestnicy uroczystej gali XIII Plebiscytu Świętokrzyski Anioł Dobroci w Teatrze im. S. Żeromskiego.

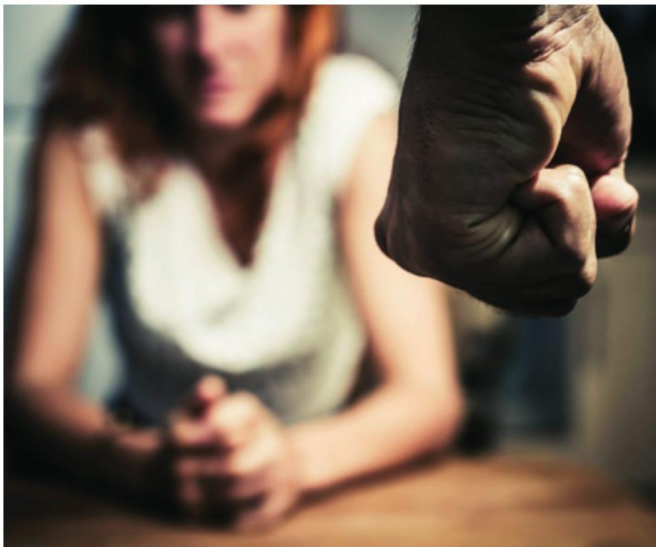
Konsultacje społeczne

- Wojewódzkich Programów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Jednym z kluczowych działań realizowanych w 2017 roku przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej było opracowanie dokumentów programowych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie na kolejną pięcioletnią perspektywę (2017-2022), tj.: Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Ramowego Programu Oddziaływań Korekcyjno - Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie oraz Ramowego Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Opracowanie ww. projektów programów poprzedziła wnikliwa diagnoza.

Opracowana na potrzeby aktualizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie analiza zjawiska przemocy w rodzinie stanowi zbiorcze kompendium zawierające dane dotyczące przemocy w rodzinie.

Źródłem informacji na temat zjawiska przemocy są statystyki: policyjne, wymiaru sprawiedliwości, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz badania opinii publicznej o charakterze regionalnym

i ogólnopolskim. Problematyka przemocy w rodzinie jest kwestią niezwykle delikatną i drażliwą, często ukrywaną przez osoby doświadczające przemocy. W związku z tym w procesie badawczym często

Na zdjęciu: otwarcie posiedzenia - Barbara Jakacka-Green - Dyrektor ROPS, Z-ca przewodniczącego Zespołu.

pojawiają się liczne bariery metodologiczne skutkujące trudnościami w precyzyjnym określeniu skali tego zjawiska.

Dokonana analiza ogólnopolskich i regionalnych badań społecznych dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wskazuje, iż cały czas w społeczeństwie funkcjonuje wiele mitów i stereotypów dotyczących przemocy w rodzinie. Przemoc domowa kojarzona jest głównie z przemocą fizyczną. Niewiele osób słyszało o przemoc ekonomicznej czy też zaniedbania jako formie przemocy. Przemoc w rodzinie, zarówno wobec osób dorosłych, jak i dzieci ma miejsce najczęściej w gospodarstwach domowych niewyróżniających się negatywnie sytuacją materialną, ani pozycją społeczno - zawodową jego członków. W opinii społecznej przemoc w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych jest zjawiskiem bardzo wyraźnym. Respondenci wykazywali znaczną obojętność na akty przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych, w których odnotowano najwięcej deklaracji występowania problemu przemocy wobec osób starszych oraz niepełnosprawnych są lubuskie, warmińskie - mazurskie i świętokrzyskie.

Jak wynika z badań wśród osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (profesjonaliści), nie odnotowano stereotypowego postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie. Z badania opinii na temat zjawiska przemocy w rodzinie w regionie świętokrzyskim wynika, iż zdecydowana większość badanych mieszkańców (98,3%) identyfikuje zjawisko przemocy w rodzinie ze stosowaniem siły, tj. z przejawami przemocy fizycznej (w tym np.: biciem, kopaniem, szarpaniem czy policzkowaniem). Na działania zaliczane do przemocy psychicznej, czyli zawstydzanie, poniżanie, grożenie, wyzywanie czy krzyczenie - wskazało 78,8% badanych. Znaczna część ankietowanych mieszkańców świętokrzyskiego (39,5%) wskazała, że nigdy nie reaguje na przejawy agresji z którymi się spotyka, jedynie 2,9% badanych zadeklarowało, że zawsze reaguje na agresywne zachowania, których jest świadkiem.

Analiza zjawiska przemocy w rodzinie dokonana na potrzeby opracowania Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 oraz programów ramowych została szerzej przedstawiona w Nr 1/2017 wydaniu Obserwatora Świętokrzyskiego.

Na zdjęciu: obrady Zespołu konsultacyjno-opiniującego Programy.

Kolejnym etapem w opracowaniu dokumentów programowych z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie były otwarte konsultacje społeczne, które odbyły się w dniach od 28 sierpnia do 8 września 2017 roku. Jednym z elementów konsultacji było przedstawienie projektów Świętokrzyskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego, która wydała pozytywną opinię.

W dniu 18 października br. w Urzędzie Marszałkowskim odbyło się posiedzenie Zespołu Konsultacyjno - Opiniującego Projektu z Obszaru Przeciwdziałania Przemocy powołanego przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego. Przewodniczącym Zespołu był Pan Piotr Żołądek - Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. W składzie Zespołu znaleźli się przedstawiciele sądownictwa, w tym: kuratorskiej służby sądowej, policji, przedstawiciele samorządu województwa oraz samorządów powiatowych, jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej, organizacji pozarządowych, przedstawiciel Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Wojewódzki Koordynator realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Podczas posiedzenia Zespołu dyskutowano na temat celów i wskaźników oraz części diagnostycznej.

Posiedzenie Zespołu było okazją do interdyscyplinarnej dyskusji na temat problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uczestnicy zwracali szczególną uwagę na problem wymiany informacji, który utrudnia efektywną współpracę służb, instytucji oraz organizacji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uznano, iż niezbędnym jest wypracowanie mechanizmów koordynujących działania poszczególnych podmiotów tak, aby podejmowane działania były skuteczne.

Sejmik Województwa przyjął do realizacji Uchwałę Nr XXXVIII/552/17 z dnia 20 listopada:

- » Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2022,
- » Ramowy Program Oddziaływań Korekcyjno - Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2017-2022,
- » Ramowy Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022.

SZKOLENIA ORGANIZOWANE PRZEZ REGIONALNY OŚRODEK POLITYKI SPOŁECZNEJ

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizując ustawowe zadania spoczywające na samorządzie województwa a dotyczące szkolenia kadr pomocy i integracji społecznej corocznie przygotowuje szeroką ofertę szkoleniową, która poparta jest analizą

potrzeb szkoleniowych. W drugiej połowie br. ROPS zrealizował dwa szkolenia, których tematyka dotyczyła przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zarządzania jednostkami organizacyjnymi pomocy i integracji społecznej.

Na zdjęciu: Otwarcie szkolenia dla Członków Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W dniach 23-25 października br. odbyło się szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowane do 20 Członków Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych z 3 powiatów: buskiego, kazimierskiego oraz opatowskiego.

Diagnoza zjawiska przemocy jest procesem trudnym ze względu na to, iż ofiary przemocy często nie zgłaszają problemu. Aby móc podejmować odpowiednie działania trzeba poznać symptomy świadczące o przemocy i procedury postępowania w przypadku jej wystąpienia. Szkolenie miało na celu zwiększenie kompetencji Członków Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych na temat zjawiska przemocy

Na zdjęciu: Uczestnicy szkolenia - Członkowie Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych.

w rodzinie. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Aby Członkowie trafnie diagnozowali problem prze-

mocy istotne jest, by posiadali wiedzę na temat metod efektywnego radzenia sobie z tym problemem. Posiadanie szerokiej wiedzy na temat przemocy oraz umiejętność współpracy w Zespole pozwalają podejmować efektywne działania w przypadku zaistnienia problemu.

Zarządzanie jednostką organizacyjną pomocy i integracji społecznej

Na zdjęciu: Uczestnicy szkolenia z zakresu zarządzania jednostką organizacyjną pomocy i integracji społecznej.

W ramach szkolenia pn.: „Zarządzanie jednostką organizacyjną pomocy społecznej” przeszkolone zostały 4 grupy, łącznie 80 osób kadry zarządzającej jednostkami organizacyjnymi pomocy i integracji społecznej. Szkolenia miały formę warsztatową. Zakres tematyczny obejmował m.in. zagadnienia, takie jak: Komunikacja interpersonalna w środowisku pracy.

„Blżej rodziny

- szkolenia dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”

Projekt „Blżej rodziny - szkolenia dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” finansowany jest ze środków unijnych w ramach POWER, Działania 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym. Projekt obejmuje makroregion wschodni – województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie. Wartość projektu na makroregion wschodni wynosi 4 341 683,55 zł ogółem, z czego kwota dofinansowania wynosi 4 211 433,04 zł.

3 letni projekt zakłada podniesienie kompetencji przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej oraz służb zaangażowanych w realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w zakresie realizacji niniejszej ustawy.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., wprowadzając jednocześnie szereg nowych rozwiązań zmierzających do intensyfikacji działań na rzecz dziecka i rodziny, a także doskonalenia systemu pieczy zastępczej. Ustawa, w celu jak najszybszego wdrożenia pożądanych kierunków zmian i uzyskania efektów nałożyła na samorządy wszystkich szczebli oraz instytucje realizujące zadania określone ustawą obowiązek systematycznego podnoszenia kwalifikacji kadr systemu i jego otoczenia instytucjonalnego. Wykorzystanie funduszy unijnych daje szansę na wsparcie samorządów w realizacji tego obowiązku.

W ramach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej funkcjonują jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – wskazane w ustawie – i należą do nich: jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego wykonujące zadania w zakresie wspierania rodziny i syste-

mu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, interwencyjne ośrodki preadopcyjne, ośrodki adopcyjne oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zadania wynikające z ustawy realizowane są przez wszystkie szczeble samorządu terytorialnego jako zadania własne i zlecone z zakresu administracji rządowej. W celu efektywnej realizacji zadań niezbędna jest współpraca nie tylko na szczeblu jednego samorządu, ale również wertykalnie – pomiędzy wszystkimi szczeblami samorządu terytorialnego.

Zakładamy następujące rezultaty projektu:

- pogłębienie wiedzy i doskonalenie umiejętności praktycznych uczestników w pracy z dziećmi i rodzinami,
- rozwój umiejętności współpracy zespołowej,
- ujednolicenie i zwiększenie koordynacji działań

koniecznych do budowania nowego systemu wspierania rodziny, który umożliwi wsparcie rodziny niewydolnej wychowawczo na różnych etapach jej funkcjonowania,

- pogłębienie współpracy i koordynacji działań pomiędzy szczeblami samorządu terytorialnego.

Beneficjentami szkoleń będą przedstawiciele wszystkich szczebli samorządu terytorialnego. Na szczeblu gmin będą to: asystenci rodziny, pracownicy placówek wsparcia dziennego, w tym: kierownicy placówek wsparcia dziennego, wychowawcy, psychologowie, pedagodzy, osoby prowadzące terapię, opiekunowie dziecięcy, rodziny wspierające oraz inne osoby prowadzące prace z rodziną lub zajmujące się opieką i pomocą w opiece, wychowaniu dziecka. Na szczeblu powiatów: koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, organizatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pracownicy powiatowego centrum pomocy rodzinie zaangażowani w realizację zadań związanych z organizacją pieczy zastępczej, pracownicy placówek opiekuńczo - wychowawczych,

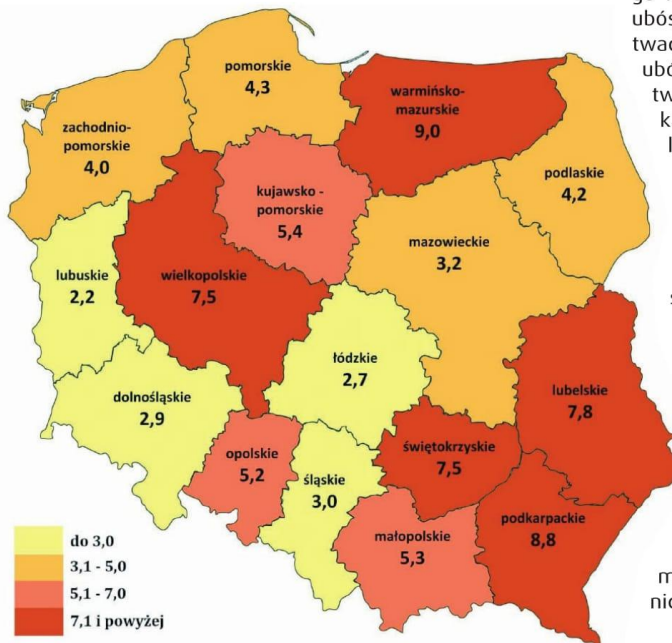
w tym: dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych, również placówek typu rodzinnego, pedagodzy, psychologodzy, terapeuci, opiekunowie dziecięcy, pracownicy socjalni w placówce, rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka. Na szczeblu województwa: pracownicy regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych oraz ośrodków adopcyjnych. Szkolenia adresowane są również do pracowników wojewody realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przedstawicieli: wymiaru sprawiedliwości (sędziów, kuratorów,), oświaty (m.in. pedagogów i psychologów szkolnych, wychowawców), ochrony zdrowia (lekarze, pielęgniarki) oraz innych służb pracujących z dziećmi i rodzinami biologicznymi, osobami sprawującymi pieczę zastępczą i rodzinami adopcyjnymi. Rezultaty projektu dają nadzieję i szansę na trwałe zmiany w obecnej polityce społecznej regionu.

Analiza problemu ubóstwa w województwie świętokrzyskim

Realizując ustawowe zadanie samorządu województwa wynikające z ustawy o pomocy społecznej tj. rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, systematycznie dokonuje analizy zasięgu ubóstwa w regionie. Monitoring zjawiska ubóstwa jest niezbędnym elementem realizacji zadań wynikających z Krajowego Programu Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym - Nowy Wymiar Aktywnej Integracji, a także Strategii Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2012-2020.

Mapa 1. Zasięg ubóstwa skrajnego w 2016 roku według województw (w % osób w gospodarstwach domowych).

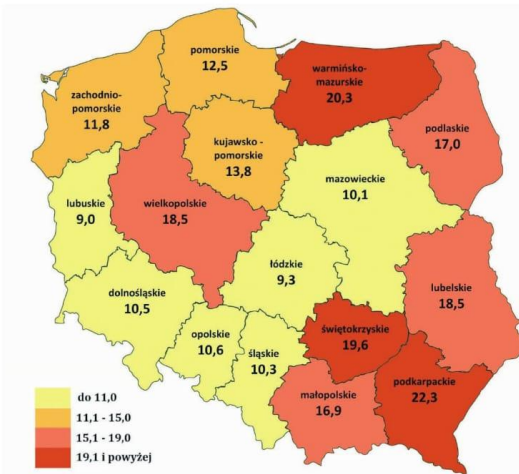

Ubóstwo definiuje się jako stan niedostatku wynikający z niewystarczających dochodów. Definicje ubóstwa różnią się zależnie od tego, jaki dochód przyjmowany jest za granicę ubóstwa. O biedzie w sensie absolutnym, mówimy w przypadku kiedy uzyskiwane dochody umożliwiają tylko zaspokojenie niezbędnych potrzeb biologicznych pozwalających tylko na utrzymanie przy życiu. Istnieje także tzw. ustawowa granica ubóstwa, ustalona przez wysokość dochodu upoważniającego osoby i rodziny, które takiego dochodu nie osiągają do ubiegania się o pomoc społeczną. Ubóstwo może być pojmowane w sposób względny, w takim przypadku linią ubóstwa jest dochód relatywizowany do standardu materialnego danego społeczeństwa.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują na zróżnicowanie zasięgu ubóstwa w poszczególnych województwach. W 2016 roku najwyższą stopę ubóstwa odnotowano w województwie: warmińsko-mazurskim i podkarpackim oraz w województwach: lubelskim, świętokrzyskim i wielkopolskim (po ok. 7,5-9%). Najniższą wartość wskaźnika ubóstwa skrajnego zaobserwowano natomiast w województwach: lubuskim, łódzkim, dolnośląskim, śląskim i mazowieckim (po ok. 2-3%). Województwo świętokrzyskie za podkarpackim i warmińsko-mazurskim osiąga najwyższy wskaźnik relatywnej granicy ubóstwa. W 2016 roku świętokrzyskie obok warmińsko-mazurskiego to województwo w którym odnotowano najwyższy odsetek osób w gospodarstwach domowych zagrożonych ubóstwem mierzonym według ustawowej granicy ubóstwa.

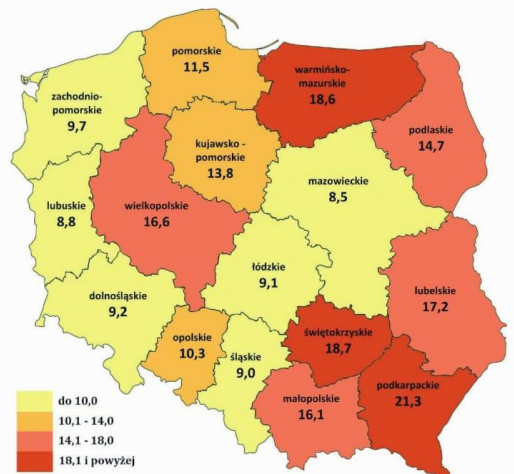
Źródło: Opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej na podstawie: „Zasięg Ubóstwa Ekonomicznego w Polsce w latach 2013 - 2016”, GUS.

Mapa 2. Zasięg ubóstwa relatywnego w 2016 roku według województw (w % osób w gospodarstwach domowych).

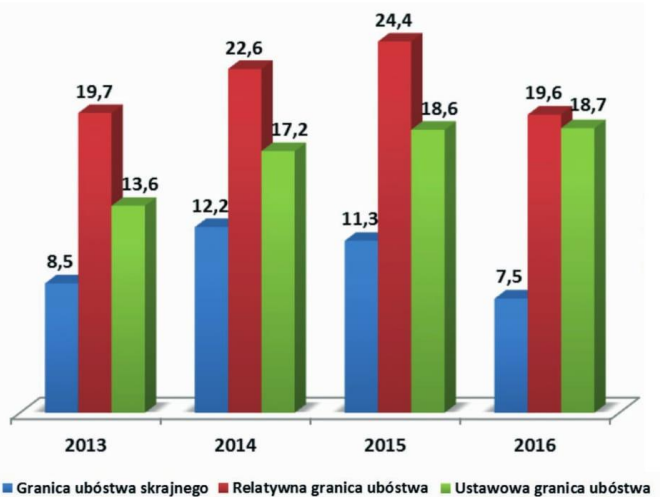
Źródło: Opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej na podstawie: „Zasięg Ubóstwa Ekonomicznego w Polsce w latach 2013 - 2016”, GUS.

Mapa 3. Zasięg ubóstwa ustawowego w 2016 roku według województw (w % osób w gospodarstwach domowych).

Źródło: Opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej na podstawie: „Zasięg Ubóstwa Ekonomicznego w Polsce w latach 2013 - 2016”, GUS.

Pomiar ubóstwa według jego skrajnej granicy w regionie świętokrzyskim wskazuje, iż na przestrzeni ostatnich trzech lat obserwujemy systematyczny spadek jego zasięgu. W stosunku do roku 2015 w roku 2016 odnotowano również mniejszy zasięg ubóstwa mierzony według relatywnej granicy. Na względnie zbliżonym poziomie rok do roku utrzymuje się wskaźnik zasięgu ubóstwa mierzony według ustawowej granicy ubóstwa.

Wykres 1. Zasięg ubóstwa w województwie świętokrzyskim w latach 2013 - 2016.

Źródło: Opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej na podstawie: „Zasięg Ubóstwa Ekonomicznego w Polsce w latach 2013 - 2016”, GUS.

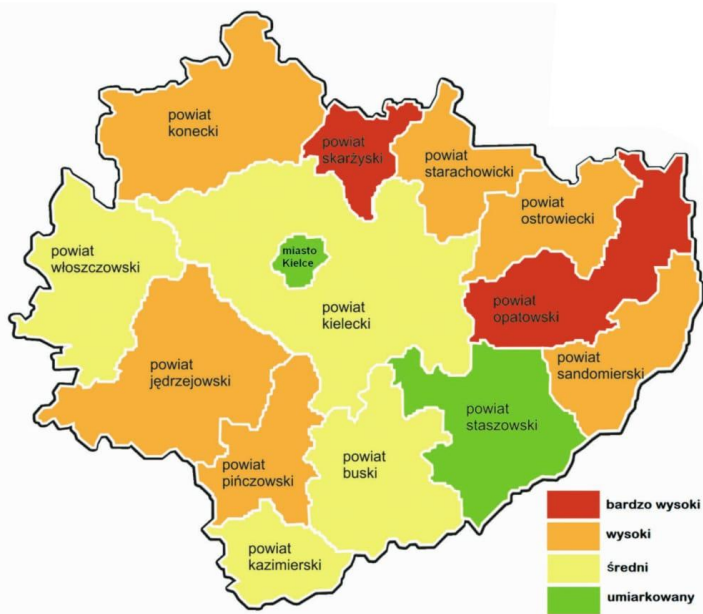
Indeks ubóstwa w regionie świętokrzyskim

Opracowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej analiza przestrzennego zróżnicowania zagrożenia ubóstwem w regionie na podstawie zbudowanego indeksu jest obrazem zróżnicowania tego zjawiska notowanym w poszczególnych powiatach województwa świętokrzyskiego. Sytuacja zagrożenia ubóstwem zdefiniowana została w oparciu o szereg wskaźników dla zmiennych o charakterze społeczno-ekonomicznym takich, jak: stopa bezrobocia, odsetek osób długotrwale bezrobotnych, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, dochody budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca, wskaźnik deprivacji lokalnej – liczba osób, którym przyznano świadczenie na 1 000 mieszkańców, wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy społecznej, liczba osób w rodzinach wielodzietnych otrzymujących pomoc w łącznej liczbie osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej, liczba osób w rodzinach

niepełnych korzystających z pomocy w łącznej liczbie osób w rodzinach otrzymujących pomoc społeczną. W oparciu o opracowane dane zawarte w Indeksie zagrożenia ubóstwem województwa świętokrzyskiego za 2016 rok, umiarkowany stopień zagrożenia ubóstwem odnotowano w mieście Kielce i powiecie staszowskim. W stopniu bardzo wysokim zagrożeni ubóstwem są mieszkańcy powiatów: opatowskiego i skarżyskiego w których odnotowano najwyższe wartości indeksu.

Na spadek zagrożenia ubóstwem mieszkańców regionu w 2016 roku wpływ miał odnotowany spadek stopy bezrobocia oraz odsetek osób długotrwale bezrobotnych w łącznej liczbie bezrobotnych, spadek w zakresie wskaźnika deprivacji lokalnej oraz wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto i dochodów budżetów gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Mapa 4. Poziom zagrożenia ubóstwem w powiatach województwa świętokrzyskiego w 2016 r.

Źródło: Opracowanie własne Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

Przeciwdziałanie ubóstwu wymaga kompleksowych działań na szczeblu administracji rządowej oraz samorządowej. Istotne jest wdrażanie rozwiązań systemowych w zakresie aktywnej polityki społecznej zmniejszającej skalę zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego skorelowanego z polityką służącą stabilnemu wzrostowi gospodarczemu oraz polityce na rzecz wzrostu zatrudnienia. Konieczne są wszelkiego rodzaju długofalowe interwencje pomocowe kierowane do osób ubogich, jak również zagrożonych ubóstwem. Powinny to być działania dopasowane do konkretnych kategorii ubogich tj.: bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych, rodzin wielodzietnych, osób niepełnosprawnych, mieszkańców wsi lub też dużych miast. Działania te muszą uwzględniać rzeczywiste i zróżnicowane potrzeby tych osób oraz powinny zmierzać do ich aktywizacji i pełnego usamodzielnienia. Bardzo ważną kwestią jest mobilizacja samych osób ubogich do wzięcia przez nich odpowiedzialności za swój los.

Indeks zagrożenia ubóstwem w województwie świętokrzyskim za 2016 rok i dokonana w nim analiza przestrzennego zróżnicowania zagrożenia ubóstwem w regionie to kierunkowskaz pomocny w zakresie koncentracji wsparcia w ramach rozdysponowania środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 w zakresie celu tematycznego: 9 tj. Walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją. Opracowana diagnoza może być pomocna także dla władz centralnych i samorządowych w adresowaniu interwencji,

której celem winna być poprawa sytuacji w zakresie poziomu życia mieszkańców oraz przeciwdziałaniu zjawiska ubóstwa.

Dokonana diagnoza zjawiska ubóstwa w regionie z uwzględnieniem sytuacji ekonomicznej i społeczno – demograficznej województwa świętokrzyskiego pozwala na określenie przyczyn tego zjawiska. Od lat prowadzenia analiz, niezmiennie są to:

- » niski stopień urbanizacji,
- » wysoka stopa bezrobocia w odniesieniu do kraju,
- » struktura gospodarki regionu w której dominują mało efektywne działy produkcji,
- » obserwowany proces depopulacji mieszkańców województwa skutkujący niekorzystnymi trendami demograficznymi,
- » przeciętny dochód na jednego mieszkańca poniżej średniej krajowej,
- » znaczący odsetek osób pracujących w rolnictwie,
- » rozdrobnienie gospodarstw rolnych,
- » wrażliwość gospodarki regionu na zmiany koniunktury,
- » wzrost odsetka osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej z ogólnej liczby świadczeniobiorców,
- » utrzymujący się na stałym poziomie odsetek rodzin wielodzietnych i rodzin niepełnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Otwieramy świętokrzyskie dla osób z niepełnosprawnościami i łamiemy bariery

W ramach kompleksowego systemu wsparcia, inkluzji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami Samorząd Województwa jako koordynator i inicjator zadań z obszaru polityki społecznej realizuje zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Aktywizacja społeczna osób z niepełnosprawnościami musi uwzględniać specyfikę ich potrzeb i nastawień tak, aby były one zdolne w pełni korzystać z oferowanych rozwiązań systemowych i współpracować z instytucjami powołanymi do ich wspomagania.

Na zdjęciu: Warsztat introligatorski w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Kielcach - Caritas Diecezji Kieleckiej.

Żeby osoby z niepełnosprawnościami miały szansę zaistnieć w życiu społecznym i zawodowym, muszą otrzymać odpowiednią pomoc. Stopień niepełnosprawności nie eliminuje z rynku pracy. Skuteczną formą wsparcia w aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami są Zakłady Aktywności Zawodowej.

Zakład Aktywności Zawodowej to połączenie misji (rehabilitacji społecznej i zawodowej pracowników niepełnosprawnych) z biznesem (działalnością gospodarczą). W regionie świętokrzyskim funkcjonują 4 ZAZ-y. Zakłady są skuteczną formą prowadzenia rehabilitacji zawodowej i społecznej. Dają szansę na przygotowanie do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Wspieranie tego typu jednostek to jedno z zadań samorządu województwa. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabili-

Na zdjęciu: Ploter laserowy zakupiony przez Zakład Aktywności Zawodowej w Końskich.

Na zdjęciu: Warsztat gastronomiczny w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Kielcach – Organizator Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie”.

tacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych samorząd województwa realizuje zadania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, które mogą być dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Jednym z kluczowych zadań w tym obszarze na szczeblu regionu jest dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej.

W 2017 roku mocą uchwał Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego przeznaczono na dofinansowanie kosztów działania Zakładów Aktywności Zawodowej środki w kwocie 3 765 549,00 zł. Przyznane przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego środki zostały przeznaczone głównie na bieżącą działalność czterech Zakładów Aktywności Zawodowej w Stykowie, Końskich oraz Kielcach, w tym dla:

- » Zakładu Aktywności Zawodowej w Stykowie, którego Organizatorem jest Powiat Starachowicki – kwota 1 221 800,00 zł.,
- » Zakładu Aktywności Zawodowej w Końskich, którego Organiza-

torem jest Polski Związek Niewidomych Okręg Świętokrzyski – kwota 823 248,96 zł.,

- » Zakładu Aktywności Zawodowej w Kielcach, którego Organizatorem jest Caritas Diecezji Kieleckiej – kwota 962 000,00 zł.,
- » Zakładu Aktywności Zawodowej w Kielcach,

którego Organizatorem jest Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” – kwota 758 500,00 zł.

4 świętokrzyskie ZAZ-y zatrudniają łącznie 251 osób, w tym 186 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Ten rodzaj wsparcia osób z niepełnosprawnościami od lat dofinansowywany jest przez Samorząd Województwa. W bieżącym roku z budżetu Województwa działalność ZAZ-ów została dofinansowana kwotą: 709 625,00 zł.

Na zdjęciu: Warsztat stolarki w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Stykowie.

Łamanie barier

Powrót do aktywności społecznej to długotrwały proces. Osoby z niepełnosprawnościami natrafiają na różne bariery: psychologiczne, społeczne i strukturalne. Liczne ograniczenia zewnętrzne w dostępie do edukacji, leczenia, rehabilitacji przez lata udało się zniwelować w regionie.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w dofinansowaniu robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych w 2017 roku przeznaczył ze środków PFRON kwotę: 1 463 200 zł na realizację 6 umów.

Dzięki tym środkom udało się realnie zlikwidować ograniczenia w dostępności do:

- » Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego ul. Grunwaldzka 45 w Kielcach. Została wykonana pochylnia dla osób niepełnosprawnych na terenie między budynkiem głównym Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego a Świętokrzyskim Centrum Pediatrii i Świętokrzyskiego Centrum Neurologii. Kwota dofinansowania: 27 000 zł.

Na zdjęciu: Pochylnia między budynkiem głównym Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego a Świętokrzyskim Centrum Pediatrii i Świętokrzyskim Centrum Neurologii.

- » budynku przy ul. Krakowskiej na potrzeby statutowej działalności Krajowego Towarzystwa Autyzmu w Kielcach – wyremontowano pomieszczenia oraz rozbudowano budynek na potrzeby dzieci z autyzmem. Kwota dofinansowania: 900 000 zł.

Na zdjęciu: Nowe pomieszczenia w budynku przy ul. Krakowskiej w Kielcach.

- » Domu Opieki Rodzinnej w Niwach, Gmina Daleszyce – budynek rozbudowany został o część usługową zawierającą pomieszczenia rehabilitacji, pokoje mieszkalne oraz niezbędne pomieszczenia techniczne. **Kwota dofinansowania: 244 300 zł.**

Na zdjęciu: Budynek Domu Opieki Rodzinnej w Niwach.

- » Przychodni Lekarskiej „Eskulap” w Sędziszowie w ramach otrzymanych środków dokonano przebudowy i rozbudowy istniejącego budynku NZOZ Przychodnia Lekarska „Eskulap” w zakresie służącym rehabilitacji w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych. **Kwota dofinansowania: 146 900 zł.**

Na zdjęciu: Przebudowa i rozbudowa istniejącego budynku NZOZ Przychodnia Lekarska „Eskulap”.

- » Domu Pomocy Społecznej w Zochcinku – rozbudowany został budynek o zewnętrzny szyb windowy wraz z montażem urządzenia dźwigowego celem dostosowania go do obsługi przez osoby z niepełnosprawnościami, w szczególności poruszające się na wózkach inwalidzkich”. Kwota dofinansowania: 70 000 zł.

Na zdjęciu: Winda i szyb windowy na zewnątrz Dom Pomocy Społecznej w Zochcinku.

- » Domu Pomocy Społecznej na osiedlu Słonecznym w Ostrowcu Świętokrzyskim – w ramach otrzymanych środków finansowych dokonano zakupu i montażu dźwigu elektrycznego (windy) niezbędnego do funkcjonowania w życiu codziennym niepełnosprawnych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej oraz pracowników świadczących usługi opiekuńczo-terapeutyczne”. Kwota dofinansowania: 75 000 zł.

Na zdjęciu: Szyb windowy i urządzenia w Domu Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Osoby z niepełnosprawnościami, aby odnaleźć się w społeczeństwie i na rynku pracy potrzebują wsparcia. Region świętokrzyski nadal stoi przed wyzwaniem w tym zakresie, choć każdego roku zwiększamy dostępność obiektów publicznych dla niepełnosprawnych mieszkańców regionu.

Szanowni Państwo:

Z okazji nadchodzącego Nowego Roku 2018 przyjmijcie Państwo podziękowania za Waszą pracę: trudną, odpowiedzialną, wymagającą ofiarności, zaangażowania i profesjonalizmu.

Dziękuję również za bardzo dobrą współpracę przy realizacji zadań, za otwartość, życzliwość i wrażliwość na problemy osób potrzebujących pomocy. Jest to szczególnie cenne, gdyż pomaga mierzyć się z trudnościami i pokonywać przeszkody.

Pomoc społeczna pełniła i pełni funkcję przysłowiowej „ostatniej deski ratunku”. Po pomoc trafiają ci wszyscy, którzy pomimo wykorzystania innych możliwości wsparcia w dalszym ciągu nie mogą poprawić swojej trudnej sytuacji. W istocie od pracownika socjalnego, jego kwalifikacji, zaangażowania, stosunku do drugiego człowieka zależy los wielu osób i ich rodzin. Wybraliście Państwo piękny zawód – powołanie. Wiem, że w codziennej pracy jest wiele trudnych chwil zwątpienia, bezradności, zniechęcenia. Myślę jednak, że więcej jest tych, które przynoszą radość i satysfakcję.

Życzę poczucia satysfakcji z wykonywanej pracy zawodowej oraz pomyślnej realizacji wszelkich zamierzeń.

Barbara Jakacka – Green
Dyrektor
Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

SPIS TREŚCI

**Nowi specjaliści pracy socjalnej
I-go stopnia**

str. **2**

**PLEBISCYT „ŚWIĘTOKRZYSKI ANIOŁ
DOBROCI” 2017**

str. **4**

Konsultacje społeczne

- Wojewódzkich Programów w obszarze przeciwdziałania
przemocy w rodzinie

str. **5**

**SZKOLENIA ORGANIZOWANE
PRZEZ REGIONALNY OŚRODEK
POLITYKI SPOŁECZNEJ**

str. **8**

„Blżej rodziny

- szkolenia dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej”

str. **10**

**Analiza problemu ubóstwa
w województwie świętokrzyskim**

str. **12**

**Otwieramy świętokrzyskie
dla osób z niepełnosprawnościami i łamiemy bariery**

str. **16**

Wydawca:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego
Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce
www.sejmik.kielce.pl
tel.: 41 342 12 42

Koncepcja i redakcja:

Barbara Jakacka-Green
Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

Zdjęcia:

Archiwum Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach

© Copyright by Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Kielcach

Wydanie II/2017 r.

Nakład 1000 egzemplarzy

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY